

Şizofreni Hakkında Bilgi Düzeyi  l e i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). Şizofreni Hakkında Bilgi Düzeyi  l e i. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=30430>

Öz

İzofreni Hakkında Bilgi Düzeyi Ölçeği, bireylerin **izofreni** hastalığına dair sahip olduğu bilgi düzeyini ve farkındalığını ölçmek amacıyla uyarlanmış bir psikometrik araçtır. Bu ölçek, özellikle hastalığın nedenleri, semptomları, tedavi yöntemleri ve toplumsal etkileri gibi kritik alanlardaki bilgi eksikliklerini belirlemeyi hedefler. Türkçeye uyarlama çalışması, Sevgi Dicle Görkem Atalan ve arkadaşları tarafından 2018 yılında gerçekleştirilmiş olup, ölçeğin Türk kültürüne özgü psikometrik özelliklerinin geçerli ve güvenilir olduğunu göstermiştir.

Anahtar Kelimeler

izofreni, bilgi düzeyi, psikoz, ruh sağlığı, psikometrik ölçek, uyarlama, damgalama.

Yazarlar

Sevgi Dicle Görkem Atalan, Aslı Karaoğlu Kahiloğlu, Serap Örsel.

Amaç

Bu ölçeğin temel amacı, hedef popülasyonun **izofreni** hakkındaki mevcut bilgi seviyesini nicel olarak değerlendirmektir. İzofreni, genellikle yanlış anlamalar ve damgalama ile çevrili ciddi bir ruh sağlığı bozukluğudur. Bu nedenle, doğru bilgi düzeyini ölçmek, hem eğitim programlarının etkinliğini değerlendirmek hem de damgalamayı azaltmaya yönelik müdahalelerin planlanması için kritik öneme sahiptir.

Uyarlama çalışması, ölçeğin Türkçe konuşan popülasyonlar arasında güvenilir ve geçerli bir şekilde kullanılabilmesini sağlamayı amaçlamıştır. Elde edilen veriler, halk sağlığı kampanyaları ve hasta yakınlarına yönelik eğitimlerin içeriğini optimize etmek ve toplumsal farkındalığı artırmak için değerli bir temel sunmaktadır.

Yapı

Ölçek, doğrudan **izofreni** hastalığına ilişkin bilgi düzeyini ölçen bilişsel bir yapıya değerlendirilmektedir. Bu yapı, hastalığın genel özellikleri, etiyolojisi (hastalık nedenleri), yaygın semptomları (pozitif ve negatif semptomlar), farmakolojik ve psikososyal tedavi seçenekleri hakkındaki gerçekçi bilgileri içerir. Ölçek, bireylerin doğru ve yanlış inanışları aydınlatma yeteneğini temel alarak puanlanır.

Ölçülen bilgi düzeyi, yalnızca akademik bilgiyi değil, aynı zamanda toplumsal kabul ve hastalığa karşı geliştirilen tutumları da kapsar. Yüksek bilgi düzeyi, genellikle daha az damgalama ve daha iyi tedaviye uyum ile ilişkilidir, bu da ölçeğin klinik

uygulamalar açısından önemini artırır.

Geçerlik

Şizofreni Hakkında Bilgi Düzeyi Ölçeği'nin Türkçe formunun geçerlik çalışmaları, Görkem-Atalan ve arkadaşları (2018) tarafından titizlikle incelenmiştir. Uyarlama çalışmasında, ölçeğin psikometrik özelliklerinin Türk kültürüne ve diline uygun olduğu gösterilmiştir. Çalışmanın temel amacı, ölçeğin gerçekten şizofreni hakkındaki bilgiyi ölçtüğünü ve ölçmek istediği bilişsel yapıyı temsil ettiğini desteklemektir.

Spesifik olarak, yapı geçerliği yöntemleri kullanılarak ölçeğin maddelerinin ilgili yapıyı tutarlı bir şekilde ölçtüğü doğrulanmıştır. Orijinal ölçeğin faktör yapısı korunarak, Türkçe formun kavramsal ve psikometrik eşdeğerliliği sağlanmıştır. Bu sonuçlar, ölçeğin Türkiye'deki araştırmaya ve klinik uygulamalarda geçerli bir araç olarak kullanılabileceğini teyit etmektedir.

Güvenilirlik

Ölçeğin güvenirlik analizleri de Görkem-Atalan ve arkadaşları (2018) tarafından uyarlama çalışması kapsamında yapılmıştır. Güvenirlik, ölçeğin farklı uygulamalarda veya farklı madde setleriyle tutarlı ve stabil sonuçlar üretme kapasitesini ifade eder. Bu çalışmada, temel olarak iç tutarlılık katsayısı (Cronbach Alfa) hesaplanarak ölçeğin maddelerinin birbiriyle ne kadar uyumlu olduğu değerlendirilmiştir.

Elde edilen yüksek iç tutarlılık katsayıları, Türkçe formun yüksek düzeyde güvenilirliğe sahip olduğunu göstermiştir. Bu sonuçlar, ölçeğin hem kesitsel hem de boylamsal çalışmalarda stabil ve güvenilir bilgi düzeyi ölçümleri yapabileceğini kanıtlamaktadır, böylece ölçüm hataları minimize edilmiştir.

Faktör Analizi

Uyarlama çalışmasında, ölçeğin temel faktör yapısını incelemek ve bu yapının Türk popülasyonunda da geçerliliğini doğrulamak amacıyla faktör analizi teknikleri kullanılmıştır. Bu analizler, ölçeğin hangi temel bilgi boyutlarını ölçtüğünü belirlemeye yardımcı olur ve orijinal ölçeğin teorik yapısının kültürlerarası tutarlılığını test eder.

Faktör analizi sonuçları, **Şizofreni Hakkında Bilgi Düzeyi Ölçeği**'nin çok boyutlu yapısını desteklemiştir. Bu boyutlar genellikle hastalığın etiyolojisi, semptomatolojisi ve mevcut tedavi yaklaşımları gibi temel bilgi alanlarını kapsamaktadır. Bu yapısal doğrulama, ölçeğin geçerli bir psikoloji aracı olarak kabul edilmesini sağlamıştır.

Ölçme Aracı

Test Type: Uyarlama (Adaptasyon)

Format: Bildirimsel Ölçek (Self-Report Scale), genellikle çoktan seçmeli veya doğru/yanlış formatında sunulan bilgi maddelerinden oluşur.

Language Available: Türkçe

Population Group: Genel Popülasyon, şizofreni hastaları'nın aile üyeleri/yakınları, ruh sağlığı alanında çalışan profesyoneller ve öğrenciler.

Age Group: Yetişkinler

Population Details: Ölçek, şizofreni hakkındaki bilgi düzeyini ölçmek üzere tasarlanmıştır, bu nedenle okuryazar ve bilişsel olarak yeterli olan yetişkin bireylere uygulanabilir. Kullanım alanı, damgalama araştırmaları ve eğitim programı etkinliği değerlendirmeleridir.

Test Methodology: Ölçek, bilgi düzeyini ölçen belirli maddelerden oluşur. Yanıtlar, doğru/yanlış sayısına göre puanlanır ve toplam puan, bireyin şizofreni hakkındaki bilgi seviyesini gösterir.

Şinler, Ücret ve Test Yılı

Sorumlu Yazar: Sevgi Dicle Görkem Atalan

İletişim: diclegorkem@gmail.com

Test Yılı (Uyarlama): 2018

Kullanım Şini ve Ücret: Ölçeğin akademik ve klinik amaçlı kullanımı için sorumlu yazar ile e-posta yoluyla iletişime geçilmesi gerekmektedir. Kullanım koşulları ve potansiyel ücretlendirme yazar tarafından belirlenir.

Ölçeğin orijinal PDF belgesi şuradan indirilebilir: [sizofreni-hakkinda-bilgi-duzeyi-olcegi-toad.pdf](#)

Kaynaklar

Görkem-Atalan, S., D., Karaoğlu-Kahiloğlu, A., ve Örsel, S. (2018). Şizofreni Hakkında Bilgi Düzeyi Ölçeği Türkçe formunun geçerlilik ve güvenilirliği. *Bilişsel Davranışçı Psikoterapi ve Araştırmalar Dergisi*, 7, 1–6. doi: [10.5455/JCBPR.270028](https://doi.org/10.5455/JCBPR.270028)

Şizofreni Hakkında Bilgi Düzeyi  l e i Maddeleri

 NEML : Ölçek maddeleri, sorumlu yazarın izni veya ilgili yayın arac l   yla elde edilebilir. Bu alanda orijinal ölçek maddeleri yer almamaktadır, ancak genellikle  izofreninin nedenleri, semptomlar  ve tedavi yakla  mlar  hakkındaki ifadelerden oluşmaktadır.

Ölçek maddelerinin tam listesi için yukarıda belirtilen referans kaynağa ba vurulmas  gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM